

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

28. maj 2021

Endeligt svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 168 (Alm. del) af 19. februar 2021 stillet efter ønske fra Lars Boje Mathiesen (NB)

Spørgsmål

Vil ministeren oversende en tabel, der oplyser virkningen på de offentlige finanser umiddelbart, efter tilbageløb, efter tilbageløb og adfærd, samt virkning på arbejdsudbud og BNP ved en marginal ændring i satsen for bundskat, topskat, kirkeskat, kommunal indkomstskat, aktieskat (begge satser), skat af positiv/negativ kapitalindkomst, ejendomsværdiskat samt forskerskat?

Svar

Indledningsvist bemærkes det, at ”en marginal ændring i satsen” er fortolket som en reduktion, der indebærer et umiddelbart mindreprovenu på ca. 100 mio. kr.

Lavere bundskattesats

Bundskattesatsen på 12,1 pct. (2025-regler) betales af den del af beskatningsgrundlaget, der overstiger personfradraget, som udgør 46.100 kr. (2025-regler i 2021-niveau). Beskatningsgrundlaget for bundskatten består af personlig indkomst og positiv nettokapitalindkomst.

Det vurderes, at en reduktion af bundskattesatsen på 0,008 pct.-point vil indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. 100 mio. kr. Med en tilbageløbsfaktor på 23 pct. indebærer det et mindreprovenu efter tilbageløb på knap 80 mio. kr. og ca. 75 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. tabel 1*. Ændringen vurderes at indebære en arbejdsudbudsvirkning svarende til ca. 20 fuldtidspersoner og en BNP-virkning på ca. 20 mio. kr. Arbejdsudbudsvirkningen kan hovedsageligt henføres til et øget timearbejdsudbud blandt de allerede beskæftigede.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser af forskellige skattelempler

	Gældende regler	Ændring i skattesats	Umiddelbar virkning	Efter tilbageløb	Efter tilbageløb og adfærd	Arbejdsudbud	BNP
	Pct.	Pct.-point		Mio. kr.		Fuldtidspersoner	Mio. kr.
Bundskattesats ¹⁾	12,1	-0,008	-100	-80	-75	20	20
Topskattesats ¹⁾	15	-0,08	-100	-75	-50	60	90
Kirkeskattesats	0,7 ²⁾	-0,013	-105	-80	-75	30	30
Kommuneskattesats ¹⁾	24,9 ²⁾	-0,01	-105	-80	-75	30	30
Aktieskattesats, lav	27	-0,33	-100	-75	-70	20	20
Aktieskattesats, høj	42	-0,24	-100	-75	-60	30	40
Skrå skatteloft for positiv nettokapitalindkomst	42	-1,6	-100	-75	-60	30	40
Ejendomsværdiskat (2021-regler)	0,92 / 2,92	-0,008	-100	-75	-75	0	0
Sats forskerskatteordning	27	-1,2	-100	-85	-20	110	160

1) I beregningerne er det lagt til grund, at det skrå skatteloft for personlig indkomst reduceres parallelt.

2) Gns. blandt alle skatteydere.

Anm.: Provenuer er afrundet til hele 5 mio. kr. og arbejdsudbudsvirkninger er afrundet til hele 10 fuldtidspersoner hhv. mio. kr.

Kilde: Egne beregninger på en 3,3 pct. stikprøve af den danske befolkning.

Lavere topskattesats

Topskattesatsen udgør 15 pct. Dog reduceres topskatten evt. med nedslag i henhold til de skrå skatteloft for hhv. personlig indkomst og positiv nettokapitalindkomst. Beskatningsgrundlaget for topskatten udgøres af den personlige indkomst med tillæg af positiv nettokapitalindkomst over et grundbeløb på 46.800 kr. (2025-regler i 2021-niveau) for ugifte og det dobbelte beløb for ægtepar.

En reduktion af topskattesatsen på 0,08 pct.-point vurderes at indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. 100 mio. kr. Efter tilbageløb og adfærd vurderes tiltaget at indebære et mindreprovenu på ca. 50 mio. kr.¹ Ændringen vurderes at øge arbejdsudbuddet svarende til ca. 60 fuldtidspersoner og indebære en BNP-virkning på ca. 90 mio. kr. Når arbejdsudbudsvirkningen ved at ændre topskattesatsen vurderes at være højere end ved en reduktion af en bred skat som bundskatten, skal det ses i lyset af en væsentlig mindre indkomsteffekt, idet det i højere grad er skatten af den sidst tjente krone som lempes.

¹ Hertil kan der forventes, at lidt flere personer vælger at omlægge deres pensionsopsparing til aldersopsparing, hvor der betales skat på indbetalingsstidspunktet, i modsætning til ved en fradragsberettiget ordning. Dette vurderes at kunne fremrykke skatteindtægter på i størrelsesordenen 15 mio. kr. Da der er tale om en fremrykning af beskatningen fra udbetalings- til indbetalingsstidspunktet, vil virkningen på den finanspolitiske holdbarked af denne fremrykning imidlertid være meget begrænset.

Lavere kommuneskat

Kommuneskat beregnes af den del af den skattepligtige indkomst (dvs. personlig indkomst og nettokapitalindkomst fratrukket ligningsmæssige fradrag), der overstiger personfradraget. I 2021 udgør kommuneskatten i gennemsnit ca. 25,0 pct.

Kommuneskatteprocenten fastsættes af kommunalbestyrelsen for et indkomstår ad gangen. Vælger alle kommunalbestyrelser hypotetisk at sænke deres kommuneskatteprocenter parallelt med 0,01 pct.-point, vurderes det at indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. 100 mio. kr. og en saldo-virkning efter tilbageløb og adfærd på godt 70 mio. kr. Ændringen vurderes at indebære en arbejdsudbudsvirkning svarende til ca. 30 fuldtidspersoner og en BNP-virkning på ca. 30 mio. kr. Arbejdsudbudsvirkningen skønnes således at være i samme størrelsesorden som ved en ændring i bundskatten, der ligeledes er en bred skat.

Lavere kirkeskat

Som kommuneskatten beregnes kirkeskatten af den del af den skattepligtige indkomst (dvs. personlig indkomst og nettokapitalindkomst fratrukket ligningsmæssige fradrag), der overstiger personfradraget. Kirkeskat betales imidlertid alene af medlemmer af folkekirken, hvilket er tilfældet for ca. 75 pct. af alle skattepligtige. Blandt alle skatteydere udgør den gennemsnitlige kirkeskat ca. 0,7 pct. af den skattepligtige indkomst, der overstiger personfradraget, mens den gennemsnitlige kirkeskatteprocent for kirkeskattepligtige i 2021 er ca. 0,9 pct.

Kirkeskatteprocenten udskrives fælles for alle sogne i en kommune på grundlag af dels de beløb, som efter indstilling fra menighedsråd og provstiudvalg skal bruges til de lokale kirkelige kasser i sogne og provstier, dels af den såkaldte landskirkeskat, som fastsættes af kirkeministeren. Antages det hypotetisk, at disse kirkeskatteprocenter reduceres parallelt med 0,013 pct.-point, vurderes det at indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. 100 mio. kr. og en saldo-virkning efter tilbageløb og adfærd på ca. 75 mio. kr. Ændringen vurderes at indebære en arbejdsudbudsvirkning på ca. 30 fuldtidspersoner og en BNP-virkning på i størrelsesordenen 30 mio. kr. Arbejdsudbudsvirkningen er nær identisk med virkningen ved at ændre i kommuneskatten, hvilket afspejler, at der er tale om skatter, der er lige progressive. Idet lidt færre personer betaler kirkeskat, er skattelempelsen og adfærdseffekten blot fordelt på tilsvarende færre personer.²

Lavere beskatning af aktieindkomst

Aktieindkomst beskattes med 27 pct. af indkomsten under en progressionsgrænse på 56.500 kr. i 2021 og 42 pct. af indkomsten over denne grænse. Ægtefæller samles beskattes af aktieindkomst og beskattes således med 42 pct. af den del af deres samlede aktieindkomst, der overstiger 113.000 kr.

Det skønnes, at en lempelse af den lave sats med 0,33 pct.-point svarer til et umiddelbart mindreprovenu på 100 mio. kr. For et tilsvarende umiddelbart mindrepro-

² I beregningen er det lagt til grund, at kirkeskatten påvirker arbejdsuddet på samme måde som andre personskatter, til trods for at det er muligt at undgå at betale kirkeskat ved at melde sig ud af folkekirken.

venu på 100 mio. kr. skønnes den høje sats at kunne reduceres med 0,24 pct.-point. Efter tilbageløb og adfærd skønnes mindreprovenuet ved nedsættelse af den lave sats at udgøre ca. 70 mio. kr., mens mindreprovenuet ved nedsættelse af den høje sats skønnes at udgøre ca. 60 mio. kr. Nedsættelsen af hhv. den lave og den høje sats vurderes at øge arbejdsudbuddet svarende til hhv. ca. 20 og ca. 30 fuldtidspersoner, svarende til en BNP-virkning på hhv. ca. 20 og ca. 40 mio. kr.

En nedsættelse af skattesatserne for aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst kan forventes at øge arbejdsudbuddet, fordi en del af lønindkomsten spares op i de erhvervsaktive år med henblik på forbrug i senere år. På denne måde belaster skat på afkastet af husholdningernes opsparing også arbejdsindkomst, i det omfang der arbejdes med henblik på at spare op. Arbejdsudbudsvirkningen vurderes dog at være lavere end en provenuækvivalent lempelse med samme fordelingsprofil af direkte skatter på arbejdsindkomst.

En nedsættelse af skattesatserne for aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst kan desuden påvirke opsparingens niveau og allokeringen af opsparingen på tværs af anbringelsesformer.

Det er forbundet med en betydelig usikkerhed at skønne over de afledte adfærdsvirkninger af nedsættelse af de højeste skattesatser på aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst. Der er beregningsteknisk forudsat en selvfinansieringsgrad på 25 pct. vedr. de høje satser for aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst og en selvfinansieringsgrad på 7 pct. for den lave sats for aktieindkomst. De summariske selvfinansieringsgrader afspejler primært en arbejdsudbudsvirkning. Provenuskønnene tager ikke højde for omfanget af skattemæssigt betinget indkomsttransformation fra hovedaktionærer.

Lavere beskatning af positiv og negativ nettokapitalindkomst

Personers kapitalindkomst opgøres som et samlet nettobeløb af positive indtægter (renteindtægter, kursgevinster på fordringer mv.) og negative udgifter (renteudgifter, kurstab på fordringer mv.). Positiv nettokapitalindkomst indgår i grundlaget for bundskat, topskat, kommuneskat og kirkeskat. Ved opgørelsen af topskattegrundlaget medregnes dog alene positiv nettokapitalindkomst, der overstiger et bundfradrag på 46.800 kr. i 2021 (det dobbelte for ægtepar).³ Negativ nettokapitalindkomst giver derimod alene fradrag i grundlaget for kommuneskat og kirkeskat.⁴

Der er således ikke særskilte skattesatser for positiv og negativ nettokapitalindkomst, men beskatningen heraf påvirkes, når satserne for bundskat, topskat, kommuneskat og kirkeskat ændres. Dog er der et særskilt skrat skatteloft for positiv

³ For bundskatteydere med positiv nettokapitalindkomst – og for topskatteydere med positiv nettokapitalindkomst under bundgrænsen på 46.800 kr. – er marginalskatten for nettokapitalindkomst ca. 37 pct. i en gennemsnitskommune.

⁴ Desuden gives et nedslag i beskatningen på 8 pct. for negativ nettokapitalindkomst under 50.000 kr. (100.000 kr. for ægtepar under ét). For negativ nettokapitalindkomst (nettorenteudgifter) på op til 50.000 kr. (100.000 kr. for ægtepar) udgør fradragsværdien ca. 33,6 pct. (inklusive kirkeskat), mens fradragsværdien for negativ nettokapitalindkomst over disse grænser udgør ca. 25,6 pct.

nettokapitalindkomst på 42 pct. I det følgende ses der derfor på en reduktion af denne sats.

Reduceres skatteloftet for positiv nettokapitalindkomst med 1,6 pct.-point, vurderes det at indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. 100 mio. kr. og en saldo-virkning efter tilbageløb og adfærd på ca. 70 mio. kr. Arbejdsudbudsvirkningen af initiativet vurderes at udgøre ca. 30 fuldtidspersoner.

Det bemærkes, at provenuskøn for ændret beskatning af positiv nettokapitalindkomst er behæftet med stor usikkerhed, da antallet af personer med positiv nettokapitalindkomst og størrelsen af deres indkomster varierer meget fra år til år i stikprøven.

Lavere ejendomsværdiskat

Ejendomsværdiskatten beregnes som udgangspunkt med 0,92 pct. af ejendomsværdiskattegrundlaget. For ejerboliger, der er vurderet til mere end 3.040.000 kr., beregnes der yderligere 2,08 pct. i ejendomsværdiskat af den del af ejendomsværdien, der overstiger 3.040.000 kr. Ejendomsværdiskattegrundlaget udgør det laveste beløb af: a) ejendomsværdien pr. 1. januar 2001 med tillæg af 5 pct., b) ejendomsværdien pr. 1. januar 2002 og c) det aktuelle års ejendomsværdi. Der gælder nedslag i ejendomsværdiskatten til ejerboliger, der ikke er handlet efter den 1. juli 1998. Desuden gives et indkomstafhængigt nedslag til pensionister.

Det skønnes, at ejendomsværdiskattesatsen kan nedsættes med 0,007 pct.-point fra de nuværende 0,92 pct. for et umiddelbart mindreprovenu på 100 mio. kr. Efter tilbageløb skønnes mindreprovenuet at udgøre ca. 75 mio. kr.

Det bemærkes, at boligforliget *Tryghed om boligbeskatning* fra maj 2017 og forliget *Kompensation til boligejerne og fortsat tryghed om boligbeskatningen* fra 15. maj 2020 indebærer en omlægning af boligskatterne fra 2024. I det nye boligskattesystem, hvor de nye ejendomsvurderinger vil være grundlaget for beskatningen, forventes ejendomsværdiskattesatsen fastsat til 0,55 pct. (før forsigtighedsnedslag på 20 pct.). Progressionsgrænsen for ejendomsværdiskatten vil blive fastlagt, så der er samme andel af ejendomsværdiskattepligtige, der betaler progressiv ejendomsværdiskat ved overgangen i 2024. Ejendomsværdiskattesatsen er fastsat til 1,4 pct. over den ny progressionsgrænse.

I det nye boligskattesystem forventes ejendomsværdiskattesatsen at kunne nedsættes med 0,004 pct.-point for et umiddelbart mindreprovenu på 100 mio. kr. Efter tilbageløb skønnes mindreprovenuet ligeledes at udgøre knap 80 mio. kr.

Det bemærkes, at der ikke er indregnet evt. virkning på boligpriserne eller arbejdsudbud.⁵

⁵ For en diskussion om fortegnet på arbejdsudbudsvirkningerne se Sørensen, P.B., og Vastrup, J. (2015), *Boligbeskatningens teorigrundlag*, https://curis.ku.dk/portal/files/135697270/WP_2015_03.pdf

Beskatningen af ejerboliger gennem ejendomsværdiskatten skal ses i sammenhæng med den øvrige kapitalindkomstbeskatning, særligt beskatningen af nettokapitalindkomst (skatteværdien af rentefradraget). Ved en nominal rente på 4 pct., som Finansministeriet forventer på længere sigt, er den effektive boligbeskatning relativt lav sammenholdt med skattesatserne på aktieindkomst og kapitalindkomst.

Forskerskatteordning

Den særlige skatteordning for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere – forskerskatteordningen – kan anvendes af ansatte, der opfylder en række betingelser, herunder opfylder kravet om forskerstatus, eller aflønnes med mindst 69.600 kr. pr. måned (2021-niveau). Det er også et krav, at den ansatte ikke inden for de seneste 10 år har været skattepligtig til Danmark. Bruttoskattesatsen i ordningen udgør 27 pct. (svarende til 32,84 pct. inkl. arbejdsmarkedsbidrag), og ordningen kan maksimalt benyttes i en eller flere perioder af indtil 7 års samlet varighed.

Det skønnes, at en nedsættelse af satsen i forskerskatteordningen med 1,2 pct.-point vil medføre en umiddelbar lempelse på 100 mio. kr. og et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 20 mio. kr., når adfærdsvirkningerne er fuldt indfaset efter 7 år.⁶ Tiltaget vurderes at kunne øge arbejdsudbuddet med ca. 110 personer og strukturelt BNP med ca. 160 mio. kr.

Det skal understreges, at de skønnede virkninger er forbundet med betydelig usikkerhed. De anvendte migrationselasticiteter er baseret på en undersøgelse på danske data, der tyder på, at skatteændringer har relativt store virkninger på arbejdsmobiliteten blandt højt kvalificeret arbejdskraft. Usikkerheden knytter sig bl.a. til, i hvor høj grad udlændinge fortrænger anden beskæftigelse.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

⁶ Der er anvendt samme tilbageløbssats og migrationselasticiteter som i det endelige svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 495 (alm. del) af 5. juli 2018. Herudover lægges det til grund, at anden højt kvalificeret arbejdskraft delvist fortrænges. Adfærdseffekten efter fortrængning skønnes at være fuldt indfaset efter 7 år, da alle årgange herefter har haft mulighed for at tilpasse sig den lavere bruttoskattesats.